

Sygn. akt III C 1729/19

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie III Wydział Cywilny w składzie :

Przewodniczący Sędzia del. Monika Odzimkowska

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2019 r. w Warszawie, na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa B. K., R. K.

przeciwko (...) Bank S.A. z siedzibą w W.

o ustalenie i zapłatę

w przedmiocie wniosku powodów o udzielenie zabezpieczenie roszczenia

postanawia:

oddalić wniosek.

Sędzia del. Monika Odzimkowska

Sygn. akt III C 1729/19

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 13 grudnia 2019 r. (k. 152).

Pozwem z dnia 09 grudnia 2019r. powodowie B. K. i R. K. wnieśli o ustalenie nieważności całej umowy kredytu hipotecznego nr (...) indeksowanego do CHF z dnia 05 czerwca 2008 r. ewentualnie o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwoty 99.799.645 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia następnego po dniu doręczenia pozwu do dnia zapłaty, wskutek uznania niektórych postanowień umowy kredytu hipotecznego nr (...), za abuzywne i tym samym bezskuteczne wobec powodów.

Wraz z pozwem powodowie wnieśli o udzielenie zabezpieczenia roszczenia o zapłatę kwoty 108.033,65 wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od następnego dnia po dniu doręczania pozwu do dnia zapłaty, wskutek uznania niektórych postanowień kredytu hipotecznego nr (...) za abuzywne i tym samym bezskuteczne względem powodów, poprzez zajęcie wierzytelności z wszystkich rachunków bankowych pozwanego (...) Bank S.A. z siedzibą w W..

Podstawę faktyczną w sprawie stanowił kredyt hipoteczny nr (...) udzielony przez (...) Bank S.A. w K. – (...) Oddział w Ł. na kwotę 268.315,03 zł indeksowany do franka szwajcarskiego (CHF).

W uzasadnieniu swoich żądań, powodowie powołali się na orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 03 października 2019 r. w sprawie C- 260/18. Dodatkowo wskazywali na abuzywność zapisów umownych w zakresie klauzul, powołali się na to, że nie byli należycie poinformowani o zasadach na jakich jest przeprowadzona indeksacja kredytu. Wskazali, że Bank nie przedstawił symulacji zmiany wysokości kapitału w wyniku zmiany kursu indeksacji, ani informacji o historycznym kursie waluty indeksacji. Podnieśli, że postanowienia umowy kredytu nie były z nimi indywidualnie uzgodnione, a z treścią umowy mogli się zapoznać dopiero przed samym jej podpisaniem.

Uzasadniając wniosek o zabezpieczenie powodowie wskazali, że ich roszczenie jest uprawdopodobnione, albowiem wynika wprost z argumentacji przedstawionej w pozwie.

Odnosząc się do istnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia podnieśli, że to iż bank w chwili obecnej mógłby zaspokoić ich roszczenie pozostaje bez znaczenia, bowiem należy mieć na uwadze analizę rozwoju sytuacji, w momencie kiedy wyrok będzie podlegał wykonaniu w przyszłości.

Zdaniem powodów z uwagi na skalę kredytów jakich pozwany udzielał w CHF oraz ilość roszczeń z tym związanych kierowanych przez kredytobiorców, istnieje obawa, że dojdzie do znacznego pogorszenia stopnia wypłacalności pozwanego. Dodatkowo podnieśli, że ze skonsolidowanego raportu półrocznego (...) Bank S.A. za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2019 r. wynika, że pozwany znajduje się w trudnej sytuacji finansowej, która pogarsza się od połowy 2018 r. Jak wskazali, w drugim kwartale 2019 r. strata jaką poniósł pozwany wyniosła 88,5 mln zł. Argumentowali, że wartość portfela kredytów indeksowanych do franka szwajcarskiego, stanowi w przybliżeniu 38 % wartości całego portfela kredytów hipotecznych. Zdaniem powodów na ocenę interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia wpływa również to, że przeciwko pozwanemu toczy się (...) spraw dotyczących kredytów indeksowanych, a także że zostało wszczęte postępowanie grupowe 5000 osób przeciwko pozwanemu (pozew wraz z załącznikami – k.3-150).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Wniosek powodów o zabezpieczenie powództwa podlegał oddaleniu.

W niniejszej sprawie powodowie domagają się udzielenia zabezpieczenia roszczenia pieniężnego w postaci zajęcia wierzytelności na rachunkach bankowych pozwanego kwoty 108.033,65 zł, na którą składa się: 99.799,65 zł tytułem roszczenia głównego, 1.000 zł z tytułu opłaty od pozwu, 34 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonych pełnomocnictw, 7.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Zgodnie z treścią przepisu art. 730 § 1 k.p.c., w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia. Przepis art. 730¹ § 1 k.p.c. stanowi zaś, że udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona, jeżeli tylko uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny, który na podstawie § 2 powołanego przepisu istnieje wówczas, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Jednocześnie należy wskazać, że w świetle powołanych przepisów obie te przesłanki muszą wystąpić kumulatywnie. Uprawdopodobnienie powinno opierać się na przedstawieniu stosownych środków dowodowych, na podstawie których kierując się zasadami doświadczenia życiowego, a także racjonalną oceną przedstawionego stanu faktycznego można dojść do przekonania, że dochodzone roszczenie oraz obawa zniweczenia skutków procesu są wysoce prawdopodobne. Jednocześnie, takie uprawdopodobnienie nie może opierać się wyłącznie na samych twierdzeniach strony.

Stosownie do treści przepisu art. 747 pkt. 1 k.p.c., zabezpieczenie roszczeń pieniężnych następuje m.in. przez zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego.

Zdaniem Sądu powodowie nie uprawdopodobnili drugiej z przesłanek kumulatywnych wymienionych w art. 730¹ k.p.c., a mianowicie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uznania za zasadne obaw powodów, że brak zabezpieczenia może na skutek pogarszającej się sytuacji finansowej i wysokiego ryzyka braku zapłaty należnej powodom kwoty, w przypadku zasądzenia nadpłaconych rat przy zachowaniu dotychczasowej negatywnej tendencji, w krótkim czasie może doprowadzić do uniemożliwienia powodom skutecznej egzekucji należności dochodzonej w niniejszym postępowaniu.

W myśl przepisu art. 730¹ § 2 k.p.c., interes prawny może polegać na uniemożliwieniu bądź poważnym utrudnieniu osiągnięcia celu postępowania w sprawie. Jak podnosi się w literaturze dotyczącej postępowania zabezpieczającego,

obawa taka musi mieć charakter realny - nie zaś hipotetyczny czy oparty jedynie na subiektywnych odczuciach uprawnionego (por. E. Stefańska w; Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego pod redakcją Małgorzaty Manowskiej, wyd. LexisNexis Polska, s. 357).

Istotnie, jak wskazali powodowie, z raportu półrocznego (...) Bank S.A. za okres 6 miesięcy wynika, iż sytuacja pozwanego pogarsza się od 2018 r., a w drugim kwartale 2019 r. pozwany poniósł stratę 88 ,5 mln zł jednakże powyższe, zdaniem Sądu, nie świadczy o istnieniu interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Sąd mając na uwadze wszystkie wymienionej wyżej okoliczności - wbrew twierdzeniom powodów - w niniejszej sprawie uznał, że ryzyko przyszłej, ewentualnej niewypłacalności pozwanego Banku ma charakter jedynie potencjalny i hipotetyczny. Mając na względzie liczbę klientów pozwanego będących stroną podobnej umowy o kredyt hipoteczny indeksowany do franka szwajcarskiego, nawet gdyby uznać konkretne wzorce umowne za niedozwolone - ryzyko, że skala tego zjawiska w obliczu kierowanych wobec pozwanego Banku roszczeń spowoduje jego całkowitą niewypłacalność - wciąż pozostaje minimalne. Sąd stoi bowiem na stanowisku, że pogarszającej się sytuacji sektora bankowego nie można utożsamiać z ryzykiem upadłości poszczególnych podmiotów.

Stosownie zaś do przepisu art. 158 ustawy Prawo bankowe, upadłość banku może nastąpić w dwóch przypadkach: (1) jeżeli według bilansu sporządzonego na koniec okresu sprawozdawczego aktywa banku nie wystarczają na zaspokojenie jego zobowiązań oraz (2) jeżeli bank nie reguluje swoich zobowiązań w zakresie wypłaty tzw. środków gwarantowanych na rachunkach bankowych. Komisja Nadzoru Finansowego podejmuje wówczas decyzję o zawieszeniu działalności banku i ustanowieniu zarządu komisarycznego.

Mimo, że sytuacja majątkowa pozwanego (...) Bank jest trudna, gdyby w przyszłości rzeczywiście doszło do znacznego pogorszenia takiej sytuacji, bezpieczeństwo depozytów w Polsce gwarantuje instytucja jaką jest Bankowy Fundusz Gwarancyjny (BFG). Fundusz ten gwarantuje bowiem zwrot środków w kwocie do 100.000 euro, przy czym suma ta obejmuje środki na wszystkich rachunkach klienta, tj. lokaty terminowe, bieżące oraz oszczędnościowo-rozliczeniowe. W przypadku, gdy kwota depozytów przekracza sumę gwarantowaną, o ich zwrot można się ubiegać w ramach postępowania upadłościowego. Najczęściej dochodzi jednak do sytuacji, w której upadły bank zostaje przejęty przez inny. Wówczas to nowy właściciel przejmuje wszystkie jego dotychczasowe zobowiązania.

Mając na uwadze powyższe, zdaniem Sądu, wskazany przez powodów sposób zabezpieczenia należało uznać za nieadekwatny. Umowa zawarta przez strony wiąże obecnie w dalszym ciągu zarówno Bank, jak i kredytobiorców, a powołując się na obowiązujące i mające zastosowanie w przedmiotowej sprawie przepisy należy wywnioskować, że sposób zabezpieczenia nie może dla obowiązanego stanowić nadmiernego obciążenia, ale powinien jednocześnie zapewnić uprawnionemu należyta ochronę prawną (tak: Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w postanowieniu z dnia 9 lutego 2012 roku, I ACz 196/12, LEX nr 1115411). Banki nie udzielają kredytów ze środków własnych, ale ze środków finansowych uzyskanych z innych źródeł, m.in. od klientów składających takie środki na rachunkach bankowych czy lokatach. Mając na względzie bezpieczeństwo powierzonych im pieniędzy, zobowiązane są one do podejmowania wszelkich działań pozwalających na minimalizację ryzyka w przypadku problemów ze spłatą kredytu przez konkretnego kredytobiorcę. Nie ulega również wątpliwości, że każda osoba decydująca się na zaciągnięcie kredytu musi liczyć się z obowiązkiem jego spłaty, a zawierając z bankiem umowę o kredyt walutowy strony winny liczyć się z obowiązkiem spłaty zaciągniętego przez nie zobowiązania pieniężnego, a nadto z wszelkimi konsekwencjami jego ewentualnego, nieterminowego uregulowania.

Mając na uwadze powyższe, na mocy przepisu art. 730 k.p.c. w zw. z art. 730¹ k.p.c. a contrario, Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.

Sędzia del. Monika Odzimkowska

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

Sędzia del. Monika Odzimkowska